

Organ
KommunstyrelsenNr
8/2023Sida
1

Tid	Måndagen den 06.11.2023, kl.18.30 – 20.15.	
Ärenden	§§ 113 – 132	
Plats	Kommunkansliet i Sund	
Närvarande	Ledamöter: ☒ Mats Ekholm, ordf. ☐ Linda Hemming, vice ordf. ☒ Jonas Back ☒ Lars-Johan Mattsson ☒ Christel Mattsson	Ersättare: ☐ Sven Blomberg ☒ Nina Öström ☐ Christina Nukala-Pengel ☐ Kjell Berglund ☐ Christer Mattsson
Övriga närvarande	☒ Dorita Lindholm, kfge ordförande ☐ Johan Lindholm, kfge viceordförande ☐ Susann Eklund, kfge andre viceordförande ☒ Andreas Johansson, kommundirektör ☐ Marika Willstedt, ekonomichef	
Underskrift	Mats Ekholm ordförande Andreas Johansson sekreterare	
Protokollet justerat	Tid och plats tisdagen den 06.11.2023 på kommunkansliet i Sund Jonas Back Nina Öström	
Protokollet publicerat på kommunens hemsida	Tisdagen den 07.11.2023 Intyggar Mia Schütten Byråsekreterare	

Organ Kallelsedatum Kallelsenummer
Kommunstyrelsen 31.10.2023 8/2023

Sammanträdestid	Måndagen den 06.11.2023, kl. 18.30
Sammanträdesplats	Kommunkansliet i Sund
Protokollet publicerat på hemsidan	Tisdagen den 07.11.2023
Kallelsen utfärdad	Sund den 31.10.2023 Mats Ekholm, kommunstyrelsens ordförande

Ärendets §-nummer Ärende

Innehåll

- Kst § 113 Sammanträdet laglighet och beslutsförhet*
- Kst § 114 Val av två protokollsjusterare*
- Kst § 115 Godkännande och eventuell komplettering av föredragningslistan*
- Kst § 116 Delgivningsärenden*
- Kst § 117 Ta del av protokoll*
- Kst § 118 Granskning och övervakning av kommunfullmäktiges beslut*
- Kst § 119 Budgetuppföljning för Sunds kommun, per 30.9.2023*
- Kst § 120 Begäran om ställningstagande, gemensam räddningsmyndighet, Jomala kommun*
- Kst § 121 Revidering av det personalpolitiska programmet*
- Kst § 122 Taxor och avgifter för år 2024*
- Kst § 123 Förfrågan från Sunds ungdomsförening om utökat samarbete*
- Kst § 124 Budgetutlåtande, Oasen boende- och vårdcenter, per capsulam*
- Kst § 125 Budgetutlåtande, Norra Ålands utbildningsdistrikt, per capsulam*
- Kst § 126 Remiss ÅLR, jordförvärvsärende, Erika Karlsson*
- Kst § 127 Budget för Sunds kommun för verksamhetsåret 2024*
- Kst § 128 Fastighetsskattesatser för år 2024*
- Kst § 129 Inkomstskattesats för år 2024*
- Kst § 130 Samarbete med Finströms kommun inom fritidsverksamheten*
- Kst § 131 Begäran om utlåtande, nytt avtal för Medis, Mariehamns stad*
- Kst § 132 Begäran om utlåtande, renoveringsplan för högstadieskolan, Norra Ålands utbildningsdistrikt k.f.*

Denna möteskallelse har anslagits på elektroniska anslagstavlan den 31.10.2023

Intygar

Andreas Johansson, kommundirektör

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 113 Sammanträdets laglighet och beslutsförhet

06.11.2023 Enligt kommunens förvaltningsstadga 72 § håller varje organ sina sammanträden vid de tidpunkter och på de platser som de beslutar. Enligt kommunstyrelsens beslut § 205, 26.11.2018, sammanträder kommunstyrelsen i regel med fyra veckors mellanrum under helgfria måndagar, förutom under perioden juni-augusti då kommunstyrelsen sammanträder vid behov. Kommunstyrelsens sammanträden hålls i regel på kommunkansliet i Sund kl. 18.30. Enligt KomL 23 § 2 mom. är kommunstyrelsen beslutsför då minst hälften av ledamöterna är närvarande. Enligt kommunens förvaltningsstadga § 74 tillställs ledamöterna skriftlig kallelse minst 4 dagar före sammanträdet.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen torde konstatera sammanträdet vara instruktionsenligt sammankallat och beslutfört.

Beslut:

Mötet konstateras lagenligt sammankallat samt beslutfört.

Kst § 114 Val av två protokolljusterare

06.11.2023 Enligt kommunens förvaltningsstadga § 86 skall protokollet på tid som kommunstyrelsen bestämt justeras på det sätt som organet beslutar. Enligt tidigare praxis har kommunstyrelsen för varje protokoll utsett två protokolljusterare.

Kommundirektörens förslag:

I tur att justera protokollet är Linda Hemming och Jonas Back. Protokollet justeras direkt efter mötet.

Beslut:

Protokollet justeras av Nina Öström och Jonas Back.

Kst § 115 Godkännande och eventuell komplettering av föredragningslistan

06.11.2023 **Beslut:**
Föredragningslistan godkänns.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 116 Delgivningsärenden

06.11.2023 Kommunstyrelsen för kännedom meddelas följande:

1. Kommundirektörens rapport.
2. Begäran om tjänstledighet, Johanna Karlsson.
3. Ålands elandelslag, skrivelse om mankalapriser 18.10.2023.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen tecknar ovanstående delgivningar till kännedom.

Beslut:

Enligt förslag.

Kst § 117 Ta del av protokoll

06.11.2023

Kommunstyrelsen tar del av följande protokoll:

1. Byggnadstekniska nämnden, [BTN 8](#),
2. Utbildningsnämnden, [UN 2](#),
3. Omsorgsnämnden, [ON 4](#), [ON 5](#)
4. Oasen kf, [förbundsstyrelsen 11](#), [förbundsstyrelsen 12](#),
5. Kommunernas socialtjänst kf, [förbundsstyrelsen 12](#), [förbundsstyrelsen 13](#), [förbundsstämman 2](#),
6. Ålands kommunförbund, [förbundsstyrelsen 6](#),
7. Norra Ålands utbildningsdistrikt kf, [förbundsstyrelsen 4](#),
8. Gemensamma räddningsnämnden, [RÅL 6](#),
9. Gemensamma lantbruksnämnden, [LN 2](#),
10. Gemensamt äldreråd, [Äldreråd 4](#),

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen tecknar ovanstående protokoll till kännedom.

Beslut:

Enligt förslag.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 118 Granskning och övervakning av kommunfullmäktiges beslut

06.11.2023

Enligt kommunallagen för landskapet Åland, 49 §, 3 mom.

Styrelsen skall bereda och verkställa fullmäktiges beslut samt övervaka att besluten är lagliga, utom i ärenden som rör fullmäktiges inre organisation samt val av styrelse och revisorer.

https://www.regeringen.ax/alandsk-lagstiftning/alex/199773#pr_7_kap_styrelsen_49_p_uppgifter

[Kommunfullmäktige 6](#)

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen konstaterar att kommunfullmäktiges beslut är lagliga och att de kan verkställas.

Beslut:

Enligt förslag.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 119 Budgetuppföljning för Sunds kommun, per 30.9.2023

06.11.2023

Radetiketter	Värden		% av budget
	Fastställd budget	Summa	
⊕ C100 Förvaltningssektorn			
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	28 178	29 859	106%
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 084 400	-1 044 827	96%
⊕ A7100 AVSKRIVNINGAR	-3 975		0%
C100 Förvaltningssektorn Summa	-1 060 197	-1 014 968	96%
⊕ C200 Socialväsendet			
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	245 235	252 614	103%
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 112 640	-1 107 600	100%
⊕ A7100 AVSKRIVNINGAR	-11 730		0%
C200 Socialväsendet Summa	-879 135	-854 986	
⊕ C300 Utbildningsnämnden			
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	49 350	59 091	120%
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 798 335	-1 762 563	98%
⊕ A7100 AVSKRIVNINGAR	-6 848		0%
C300 Utbildningsnämnden Summa	-1 755 832	-1 703 472	
⊕ C500 Byggnads-tekniska nämnden			
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	412 272	475 263	115%
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-715 920	-630 911	88%
⊕ A7100 AVSKRIVNINGAR	-254 243		0%
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-557 890	-155 648	28%
⊕ C600 Gemensamma nämnder			
⊕ A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	2 738	5 268	192%
⊕ A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-48 495	-51 189	106%
⊕ A7100 AVSKRIVNINGAR	-17 903		0%
C600 Gemensamma nämnder Summa	-63 660	-45 922	72%
9000 Finansiering			
⊕ A5100 SKATTEINKOMSTER	2 739 000	3 159 692	115%
⊕ A5110 LANDSKAPSANDELAR	1 621 888	1 629 342	100%
⊕ A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-18 390	-2 071	11%
9000 Finansiering Summa	4 342 498	4 786 962	110%
Totalsumma	25 783	1 011 966	
TOTALSUMMA MED AVSKRIVNINGAR	25 783	717 269	2782%

Tabellen skall läsas så att hela årets budget har blivit uppdelad i fyra kvartal och i ovanstående tabell så redovisas kvartal 1-3 och raden "TOTALSUMMA MED AVSKRIVNINGAR" är raden som skall läsas.

Budgeterat utfall per 30.9.2022 är 25 783 € och faktiskt utfall är + 717 269 €.

Positivt är att resultatet per 30.9 är bättre än budgeterat, vilket återigen till stor del beror på att skatteinkomsterna fallit ut bättre än budgeterat.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Den största osäkerheten i redovisningen beror på att inga periodiseringar har gjorts förutom avskrivningarna. Detta slår åt båda håll både på kostnads- och intäktssidan.

Noteras att ingen verksamhet överskridit anslagen på sista raden.

Under kvartal fyra så brukar kostnaderna vara större än intäkterna. Prognosen är därför att kommunen kommer göra ett överskott i storleksordningen +500 t € efter avskrivningar.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen tar del av redovisningen.

Beslut:

Enligt förslag.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 120 Begäran om ställningstagande, gemensam räddningsmyndighet, Jomala kommun

06.11.2023

Jomala kommun har skickat ut en begäran om ställningstagande till samtliga kommuner på Åland. Ställningstagandet gäller huruvida en gemensam räddningsmyndighet ska bildas eller inte, med tillhörande avtal och nämndinstruktion.

Idag är Sunds kommun med i den gemensamma räddningsnämnden som Jomala kommun är huvudman för. I den meningen så blir det ingen större förändring jämfört med nuläget. Den stora skillnaden är att flera kommuner kommer med som medlemmar och att myndigheten blir gemensam för hela Åland under förutsättning att samtliga kommuner accepterar.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att kommunfullmäktige ska besluta att godkänna att en gemensam räddningsmyndighet bildas med Jomala kommun som huvudman och med Sunds kommun som medlem. Avtalet kan undertecknas. Om det av något skäl behöver ändras ikraftträdelsedatum i avtalet så accepterar Sunds kommun en sådan ändring.

Beslut:

Enligt förslag.

Kst bilaga nr 1 / 06.11.2023

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 121 Revidering av det personalpolitiska programmet

Kst, § 61
15.05.2023

[Länk till det personalpolitiska programmet](#)

I avsnitt 2.3 Programmets uppföljning, står följande:

”För att behålla det personalpolitiska programmet aktuellt bör det regelbundet granskas och vid behov revideras. Avsikten är att ha en genomgång av programmet åtminstone inför varje mandatperiod.

Kommundirektören ansvarar för att processen med revidering startas upp i kommunstyrelsen”.

Kommundirektören har läst igenom programmet och har för egen del inga direkta synpunkter på sådant som bör revideras. Däremot så har det ett värde i sig att programmet följs upp eftersom det ser till att programmet hålls levande, relevant och att programmet får en förankring bland personal och politiker.

Därför föreslås att programmet skickas till nämnderna för synpunkter.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att skicka det personalpolitiska programmet till nämnderna för synpunkter. Inför behandlingen i respektive nämnd så ska programmet ska även ha diskuterats i personalgrupperna vilket är förmännens ansvar. Diskussionen i respektive personalgrupp ska bifogas till nämndens behandling. Kommunstyrelsen emotser synpunkter senast 30.9.2023.

Beslut:

Enligt förslag.

Kst, § 121
06.11.2023

Kanslipersonalen har 3.7.2023 behandlat ärendet och kommit med synpunkter. Omsorgsnämnden har 25.9.2023, § 32 behandlat ärendet utan att komma med synpunkter.

Utbildningsnämnden har ej behandlat ärendet.

Byggnadstekniska nämnden har ej behandlat ärendet.

Vissa inaktuella benämningar har bytts ut. Sakfel har korrigerats. Programmet har anpassats efter rådande förhållanden.

Den största skillnaden rör omvandlingen av semesterpenning till ledighet som följer av det nya kollektivavtalet. Semesterpenningen kan omvandlas till ledighet, det nya är att nu gäller 50% av antalet intjänade dagar, för alla anställda.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Anställda tjänar in semester under kvalifikationsåret: 1.4-31.3 och semestern tas ut från 2.5-30.4. Hur mycket semester man tjänat in beror på anställningstiden och hur många år man har i arbetserfarenhet.

Ex: Har man jobbat ett fullt kvalifikationsår, och har under 5 års arbetserfarenhet, har man totalt 28 semesterdagar, omvandlingen av 12 månaders semesterpenning blir 14 dagars extra semester/ledighet, (tabeller på antalet semesterdagar/månad finns i AKTA kap IV sid 99-100).

Vill man omvandla bara 5 månader blir det +6 dagar, då betalas 7 månader i pengar.

I det personalpolitiska programmet tas därför in en bestämmelse om att det minsta som går att omvandla är 1 månad. Det förändrar ej faktumet att det är arbetsgivaren som beslutar om semesterpenningen tillåtas omvandlas eller ej.

Sammanfattningsvis så är antalet ändringar ringa och små.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att kommunfullmäktige fastställer förslaget till personalpolitiskt program för Sunds kommun.

Beslut:

Enligt förslag.

Kst bilaga nr 2 / 06.11.2023

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 122 Taxor och avgifter för år 2024

06.11.2023

Taxorna har behandlats i:

Utbildningsnämnden, 25.9.2023, § 16-17,

Utbildningsnämnden föreslår följande ändringar:

- Tosarby daghem ska ej kunna hyras.
- Under avsnittet ”Sunds grundskola – Uthyrning av utrymmen” föreslås marginella höjningar.
- Avsnittet ”Sunds grundskola – Uthyrning av inventarier” stryks i sin helhet.
- Under avsnittet ”Sunds grundskola – Inkvartering” föreslås marginella höjningar.
- Under avsnittet ”Sunds grundskola – Uthyrning av gymnastiksalen” föreslås förhållandevis stora höjningar, samt att grusplanen ej ska kunna hyras, samt att prissättningen för Medis tas bort.

Under barnomsorgsavgifterna föreslås att ”mornis” tas bort.

Omsorgsnämnden, 25.9.2023, § 30,

Ingen korrigerigering av taxorna, däremot ett påpekande om att ny lagstiftning kommer kräva att taxorna helt revideras per 1.1.2024.

Byggnadstekniska nämnden, 28.9.2023, § 70-72.

Föreslår ändringar om 4 % på samtliga avfallstaxor för att delvis täcka upp den kommande kostnadsökningen på avfallsidan.

Inga föreslagna ändringar av taxor och avgifter inom kommunstyrelsens verksamhetsområde. Däremot att gymavgiften gäller för 1 år.

Länk till taxor och avgifter för år 2023 finns här:

https://www.sund.ax/sites/default/files/attachments/page/taxor_och_avgifter_2023_faststalld-sammanfogad.pdf

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att kommunfullmäktige ska fastställa taxorna för år 2024 enligt bilaga.

Inga hyreshöjningar är föreslagna inför 2024.

Beslut:

Enligt förslag.

Kst bilaga nr 3/06.11.2023

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 123 Förfrågan från Sunds ungdomsförening om utökat samarbete

06.11.2023

Sunds ungdomsförening (SUF) har skickat ett brev till Sunds kommun, se bilaga.

I brevet framgår att föreningen har utmaningar när det gäller kommande renoveringar av Klippan. Föreningen har också tidigare påtalat detta för kommunen.

Det redigaste vore att träffa föreningens styrelse och inleda en diskussion. Kommunstyrelsen har möjlighet att ge vägkost till de som representerar kommunen på kommande möte.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar om att initiera ett möte med SUFs styrelse. Kommunen representeras av kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören.

Beslut:

Enligt förslag.

Kst bilaga nr 4/06.11.2023

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 124 Budgetutlåtande, Oasen boende- och vårdcenter, per capsulam

06.11.2023

Oasen boende- och vårdcenter (Oasen) har behandlat budgetförslag för år 2024. Förslaget behandlades 20.9.2023, § 114 i förbundsstyrelsen och utlåtandet skall vara Oasen tillhanda senast 11.10.2023, 16.00. Därför har budgetutlåtandet tagits per capsulam i kommunstyrelsen.

Budgetutlåtande

1. Noteras på sidan 6 att korttidsfrånvaron kvarhålls på 9 % vilket alltså är en anmärkningsvärt hög siffra. Oasen utökade företagshälsovården till år 2023 med den uttryckliga målsättningen att sjukfrånvaron skulle minska, vilket den alltså ej har gjort. Med en utökad satsning på en HR-funktion och en utökad företagshälsovård är ett minimikrav att sjukfrånvaron ska minska till ett snitt på 4,2 %. Kommunstyrelsen i Sund emotser en plan för hur förbundsstyrelsen ska säkerställa detta under 2024.
2. Noteras på sidan 6 att det är stora kostnadsutökningar inom allmän förvaltning och institutionsverksamheten jämfört med bokslut 2022.
3. På sidan 10 redovisas allmän förvaltning som ökar med ca 137 t € eller 23,9 %, jämfört med bokslut 2022. Det framgår ej vari dessa kostnadsökningar består. Kommunstyrelsen i Sund emotser en förklaring till denna stora kostnadsökning.
4. På sidan 12 redovisas institution som ökar med ca 433 t € eller 11 %, jämfört med bokslut 2022. Det framgår ej vari dessa kostnadsökningar består. Kommunstyrelsen i Sund emotser en förklaring till denna stora kostnadsökning.
5. Noteras att det på sidan 20 nu finns nyckeltal för måltiderna, mycket bra!
6. På sidan 21 redovisas fastighetsanslaget. Noteras en ökning av kostnaderna med 66 t €, motsvarande 28 % jämfört med bokslut 2022. Noteras att den största ökningen sker inom ”material, förnödenheter och varor” men det förklaras ej varför. Kommunstyrelsen i Sund emotser en förklaring till denna stora kostnadsökning.
7. På sidan 25 noteras förbundets finansieringsanalys. Noteras att likviditeten har sjunkit betydligt under 2022 samt att den i budget ska sjunka ytterligare under 2023 för att sedan hållas oförändrad under 2024. Oasen behöver ha en starkare likviditet för att undvika att behöva betala räntor och andra finansiella avgifter som kommer genom ett nyttjande av checkräkningen. Förbundsstyrelsen bör därför ge ekonomichefen i uppdrag att ta fram en likviditetsplanering som även kan innefatta lån eller ett grundkapitaltillskott från medlemskommunerna.
8. På sidan 29 noteras personalen i antalet årsverken.
 - 8.1 HR-ansvarig bör flyttas in under ”Förbundskansliet” och därmed belasta grundavgiften.
 - 8.2 Något ser märkligt ut under avsnittet ”Vårdverksamhet”. Trots att 9 andelar numera hyrs ut till KST och att de står för egen personal så har vårdverksamhetens årsverken ej minskat i motsvarande grad. Förbundsstyrelsen bör se över detta och rätta eventuella fel eller redovisa orsaken till detta.
9. Budgetboken är föredömligt kort och försedd med vederbörliga nyckeltal.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen lämnar ovanstående beredning som utlåtande över Oasens budgetförslag.

Beslut:

Kommunstyrelsen lämnar ovanstående beredning som utlåtande över Oasens budgetförslag.

Beslutet är fattat per capsulam 04.10.2023.

Kst bilaga nr 5/06.11.2023

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 125 Budgetutlåtande, Norra Ålands utbildningsdistrikt, per capsulam

06.11.2023

Norra Ålands utbildningsdistrikt (NÅUD) har behandlat budgetförslag för år 2024. Förslaget behandlades 2.10.2023, § 35 i förbundsstyrelsen och utlåtandet skall vara NÅUD tillhanda senast 19.10.2023, 16.00. Därför har budgetutlåtandet tagits per capsulam i kommunstyrelsen.

Budgetutlåtande

1. I utbildningschefens översikt på sidan 3, andra stycket så står att "[...]ökade lagkrav driver på distriktets kostnader i budget 2024."
Kommunstyrelsen i Sund undrar vilka ökade lagkrav har kommit under 2023 eller kommer under 2024? Det som nämns inledande under tredje stycket är ej nytt under vare sig 2023 eller 2024.
2. Målsättningarna bör göras mer konkreta än vad som nu är fallet på exempelvis sida 10, så att det säkert går att säga om målet är: uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt.
3. På sidan 20 nämns om undervisning som ges elever enligt grundskolelagens 5 Kap, §§ 24-25. Både undervisning i särskilda situationer (§ 24) och flexibel undervisningsform (§ 25) förutsätter beslut av skolförståndare eller rektor på ansökan av eleven eller elevens vårdnadshavare eller på initiativ av skolan, samt ett åtgärdsprogram eller en individuell plan tas fram för ordnandet av undervisningen.
Syftet och andemeningen är att detta ska syfta till att få eleven tillbaka till normal skolgång. Kommunstyrelsen i Sund emotser därför en redogörelse för hur många elever som undervisas enligt § 24 och § 25 under bokslut 2022, budget 2023 och budget 2024 samt en redovisning över om huruvida beslut har fattats i dessa fall eller ej så som lagen stipulerar. Eftersom den här gruppen elever verkar öka år till år (och därmed kräver mer resurser) så måste detta dokumenteras och följas upp då utvecklingen verkar gå åt fel håll i distriktet. Förbundsstyrelsen bör noga följa upp utvecklingen inom distriktet genom exempelvis terminsvisa eller kvartalsvisa uppföljningar som behandlas i styrelsen.
4. På följande stycke på sidan 20, så nämns om en extra lärare för flexibel undervisning till enskild elev som ÅLR har ålagt distriktet. Detta är felaktigt. ÅLR kan ej ålägga NÅUD någonting. NÅUD är skyldiga att följa lagen, punkt. Därmed bör förbundsstyrelsen tillsammans med skolledningen säkerställa att lagen följs enligt vad som är omnämnt i föregående punkt 3.
5. Kommunstyrelsen i Sund förstår att punkten 3 ovan beror på att den psykiska ohälsan breder ut sig bland eleverna. Förbundsstyrelsen och skolledningen bör därför göra gemensam sak med de övriga skoldistrikten och uppvakta den tillträdande landskapsregeringen i syfte att ÅLR skall tillsätta en akademisk utredning för att kartlägga detta fenomen. Ett gediget faktamaterial behöver tas fram så att skolledningen kan vidtaga så adekvata åtgärder som möjligt i syfte att stävja antalet hemmasittare och istället bereda dem plats i skolan.
6. Elevantalet har sjunkit med 34,5 stycken eller 14 % till budget 2024 jämfört med bokslut 2022 i GHS, se sidan 21. Trots detta så ökar kostnaderna med ca 137 t € eller 4,4 % under samma period, se sidan 23. Kommunstyrelsen i Sund

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

önskar sig en redogörelse över detta. Kostnaderna borde sjunka i takt med att elevunderlaget sjunker.

7. Budgetboken är föredömligt kort och lättläst rent textmässigt och det finns relevanta och tillbörliga nyckeltal.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen lämnar ovanstående beredning som utlåtande över NÅUD budgetförslag.

Beslut:

Kommunstyrelsen lämnar ovanstående beredning som utlåtande över NÅUD budgetförslag.

Beslutet är fattat per capsulam 05.10.2023.

Kst bilaga nr 6/06.11.2023

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 126 Remiss ÅLR, jordförvärvsärende, Erika Karlsson

06.11.2023

Länk till [LL \(2003:68\) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd](#).

Länk till [LF \(2003:70\) om jordförvärvstillstånd](#).

Ålands landskapsregering (ÅLR) inbegär härmed Sunds kommuns utlåtande över Erika Karlssons ansökan om rätt att förvärva och besitta fast egendom. Utlåtandet bör vara LR till handa den 6 november 2023.

Landskapslag (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

12 §. Fysiska personer

Fysiska personer som inte har jordförvärvsrätt med stöd av 2 kap. eller jordförvärvslagen för Åland kan, efter prövning i varje enskilt fall, beviljas jordförvärvstillstånd av [landskapsstyrelsen]. Vid prövningen bör [landskapsstyrelsen] beakta bland annat sökandens anknytning till landskapet Åland och avsikt att fast bosätta sig i landskapet samt markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål. Jordförvärvstillstånd som avses i 1 mom. kan förenas med villkor på det sätt som bestäms i 8 § jordförvärvslagen för Åland.

Landskapsförordning (2003:70) om jordförvärvstillstånd

4 §. Grunder för att fysiska personer skall få jordförvärvstillstånd

[Landskapsstyrelsen] beviljar jordförvärvstillstånd för fysiska personer i enlighet med vad som föreskrivs i 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd.

Om det inte finns särskilda skäl däremot skall jordförvärvstillstånd beviljas när förutsättningarna i någon av följande punkter är uppfyllda:

[...]

1) Sökanden är född i landskapet Åland och har bott i landskapet Åland till cirka 12 års ålder. Alternativt har sökanden bott i landskapet Åland så länge att den aktiva, medvetna uppväxttiden infallit medan sökanden bott i landskapet. Markområdet och sökandens tidigare markinnehav understiger tillsammans 4.000 m². Marken utgörs inte av ett attraktivt eller känsligt strandområde.

Kommundirektörens förslag:

Under diskussionen så ändrar kommundirektören sitt beslutsförslag till:
Ärendet bordläggs till nästkommande sammanträde.

Beslut:

Enligt förslag.

Kst bilaga nr 7/06.11.2023

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 127 Budget för Sunds kommun för verksamhetsåret 2024

06.11.2023

Alla nämnderna har behandlat sina respektive budgetförslag, inklusive kommunstyrelsen.

Utbildningsnämnden, 25.9.2023, § 18,

Kommunstyrelsen, 25.9.2023, § 107,

Byggnadstekniska nämnden, 28.9.2023, § 69,

Omsorgsnämnden, 3.10.2023, § 37,

Konstateras att enligt nämndernas förslag, så är resultatet – 163 798 € och årsbidraget + 223 822 €.

Radetiketter	Bokslut 2022	Budget 2023	Nämndernas budget (år + 1)
C100 Förvaltningssektorn			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	59 716	37 570	39 260
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 381 733	-1 445 866	-1 520 172
A7100 AVSKRIVNINGAR	-5 318	-5 300	-5 310
C100 Förvaltningssektorn Summa	-1 327 335	-1 413 596	-1 486 222
C200 Socialväsendet			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	351 121	326 980	330 100
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 392 068	-1 483 520	-1 716 600
A7100 AVSKRIVNINGAR	-6 802	-15 640	-17 560
C200 Socialväsendet Summa	-1 047 748	-1 172 180	-1 404 060
C300 Utbildningsnämnden			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	80 683	65 800	77 000
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-2 308 866	-2 397 780	-2 420 690
A7100 AVSKRIVNINGAR	-14 760	-9 130	-6 940
C300 Utbildningsnämnden Summa	-2 242 943	-2 341 110	-2 350 630
C500 Byggnads-tekniska nämnden			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	574 026	549 696	551 890
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-956 017	-954 560	-1 072 270
A7100 AVSKRIVNINGAR	-327 866	-338 990	-339 510
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-709 857	-743 854	-859 890
C600 Gemensamma nämnder			
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 979	3 650	3 600
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-65 610	-64 660	-82 495
A7100 AVSKRIVNINGAR	-12 110	-23 870	-18 300
C600 Gemensamma nämnder Summa	-73 741	-84 880	-97 195
9000 Finansiering			
A5100 SKATTEINKOMSTER			
5000 Kommunal inkomstskatt	3 727 664	3 464 000	3 650 000
5100 Fastighetsskatt	111 776	105 000	111 000
5200 Andel av samfundsskatt	110 883	65 000	60 000
A5400 Övriga skatter	20 045	18 000	20 000
A5100 SKATTEINKOMSTER Summa	3 970 368	3 652 000	3 841 000
A5110 LANDSKAPSANDELAR	1 881 570	2 162 517	2 193 199
A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-9 103	-24 520	
9000 Finansiering Summa	5 842 835	5 789 997	6 034 199
Totalsumma	441 210	34 377	-163 798

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

De föredragande tjänstemännen föredrog sina respektive budgetförslag inför kommunfullmäktige på kommunfullmäktiges sammanträde 17.10.2023.

Därefter har kommundirektören arbetat med budgeten vilket ser ut som följer:

Radetiketter	Värden			
	Bokslut 2022	Budget 2023	Nämndernas budget (år + 1)	Styrelsens budget (år + 1)
C100 Förvaltningssektorn				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	59 716	37 570	39 260	39 260
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 381 733	-1 445 866	-1 518 932	-1 492 510
A7100 AVSKRIVNINGAR	-5 318	-5 300	-5 310	-5 310
C100 Förvaltningssektorn Summa	-1 327 335	-1 413 596	-1 484 982	-1 458 560
C200 Socialväsendet				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	351 121	326 980	330 100	435 020
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-1 392 068	-1 483 520	-1 716 600	-1 682 270
A7100 AVSKRIVNINGAR	-6 802	-15 640	-17 560	-17 560
C200 Socialväsendet Summa	-1 047 748	-1 172 180	-1 404 060	-1 264 810
C300 Utbildningsnämnden				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	80 683	65 800	77 000	77 000
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-2 308 866	-2 397 780	-2 428 850	-2 426 430
A7100 AVSKRIVNINGAR	-14 760	-9 130	-6 940	-6 940
C300 Utbildningsnämnden Summa	-2 242 943	-2 341 110	-2 358 790	-2 356 370
C500 Byggnads-tekniska nämnden				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	574 026	549 696	551 890	551 890
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-956 017	-954 560	-1 072 270	-1 069 820
A7100 AVSKRIVNINGAR	-327 866	-338 990	-339 510	-339 510
C500 Byggnads-tekniska nämnden Summa	-709 857	-743 854	-859 890	-857 440
C600 Gemensamma nämnder				
A3100 VERKSAMHETENS INTÄKTER	3 979	3 650	3 600	3 600
A4100 VERKSAMHETENS KOSTNADER	-65 610	-64 660	-82 495	-82 495
A7100 AVSKRIVNINGAR	-12 110	-23 870	-18 300	-18 300
C600 Gemensamma nämnder Summa	-73 741	-84 880	-97 195	-97 195
9000 Finansiering				
A5100 SKATTEINKOMSTER				
5000 Kommunal inkomstskatt	3 727 664	3 464 000	3 650 000	3 638 000
5100 Fastighetsskatt	111 776	105 000	111 000	111 000
5200 Andel av samfundsskatt	110 883	65 000	60 000	43 000
5400 Övriga skatter	20 045	18 000	20 000	21 000
A5100 SKATTEINKOMSTER Summa	3 970 368	3 652 000	3 841 000	3 813 000
A5110 LANDSKAPSANDELAR	1 881 570	2 162 517	2 193 199	2 176 840
A6100 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-9 103	-24 520		35 000
9000 Finansiering Summa	5 842 835	5 789 997	6 034 199	6 024 840
Totalsumma	441 210	34 377	-170 718	-9 535

Följande större förändringar har skett jämfört med nämndernas budgetbehandling (allt som är plus är positivt för resultatet och allt som är minus är negativt för resultatet:)

1. Beskattningskostnaderna sjunker under 2024 till följd av välfärdsområdena i Finland, + ca 13 t €.
2. Just nu säljer Sunds kommun 4 äldreomsorgsplatser till andra kommuner. Detta har beaktats i budgetförslaget, + ca 127 t €.
3. Skatteslagen har ändrats på följande sätt: Inkomstskatt + 78 t €, samfundsskatt – 17 t €, källskatt + 1 t €, netto + 62 t €. Enligt skatteprognosfilen som skickas ut till samtliga kommuner så ska endast 3 031 t € flyta in till Sunds kommun i kommunal inkomstskatt under 2024, beroende på de så omtalade rytmstörningarna i skattesystemet som uppstått till följd av bildandet av välfärdsområdena i Finland. Om detta stämmer så behöver förvaltningen ha stenkoll på likviditeten under 2024 och flertalet av de åländska kommunerna kommer att drabbas av en

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

akut likviditetskris. Skatteprognosfilen brukar vara mer pessimistisk än vad utfallet sedan blir. Inkomstskatteintäkterna brukar normalt öka med ca 100 t € per år. Om 2022 är ”startår” för en sådan analys, då borde utfallet bli följande (2022: 3 728 t €, 2023: 3 828 t €, 2024: 3 928 t €.) Vart tredje eller vart fjärde år så sker en rytmstörning i systemet som brukar minska inkomstskatteintäkterna med 200 t €. Därför budgeteras inkomstskatten 2024 vara i nivå med 2022 års nivå. Dock så påpekas att budgetförslaget därmed innebär en ”överbudgetering” om 797 t €, jämfört med vad skatteprognosfilen visar.

4. Landskapsandelarna, eller egentligen kompensationerna för skatteavdrag minskar, vilket innebär – ca 16 t €.
5. Ränteintäkterna ökar till följd av att 1 M € av kommunens överlikviditet deponeras med 6 månads intervaller hos affärsbank, vilket innebär + 35 t €.
6. En minskning av serviceintäkterna inom äldreomsorgen motsvarande dagens nivå, vilket innebär – ca 13 t €.
7. KST, budgetminskning, ca + 14 t €.
8. Minskning av inkomstskatten om 0,5 procentenheter, – 90 t €.
9. Ej godkända budgetmedel för sysselsättningshandledare inom äldreomsorgen, + ca 20 t €. Detta motiveras skilt längre ner i beredningen.

Konstateras att Sunds kommun behöver göra ett resultat om +/- 0 t € för att ha en ekonomi i balans över tid, med hänsyn taget till kassaflödena i finansieringsanalysen. Vid ett nollresultat kan kommunen investera de 400 t € som behövs för att kommunens tillgångsvärden ej ska minska och utan att kassamedlen minskar.

Konstateras vidare enligt nedanstående sammanställning att kommunens kostnader beräknas öka till 2024 med 10,6 %, vilket är en oroande takt på kostnadsökningen.

	Bokslut 2022	Styrelsens 2024	Jmfr bokslut 2022 med styrelsens förslag 2024, €	Jmfr bokslut 2022 med styrelsens förslag 2024, %
Summa intäkter	1 069 525 €	1 106 770 €	37 245 €	3,5%
Summa kostnader	- 6 104 295 €	- 6 753 525 €	- 649 230 €	10,6%
Summa avskrivningar	- 366 856 €	- 387 620 €	- 20 764 €	5,7%
Summa finansiering	5 842 835 €	6 024 840 €	182 005 €	3,1%
Ndk	- 5 401 625 €	- 6 034 375 €	- 632 750 €	11,7%
Årsbidrag	808 066 €	378 085 €	- 429 981 €	-53,2%

Med detta budgetförslag så förändras alltså kassamedel från 1,80 M € (30.9) enligt följande i jämna tusental:

+ ca 378 € från rörelse/verksamhet (årsbidrag),

- ca 657 € från investeringar,

vilket innebär att kassan vid årets slut bör vara ca 1,521 M €.

Noteras särskilt att investeringsbudgeten kan bli svår att verkställa i sin helhet under 2024.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

I kommunens förvaltningsstadga så finns följande paragraf:

130 § Placeringsverksamhet

Kommunen kan placera kassaöverskott i kortfristiga instrument (löptid högst 1 år) med låg pris och kreditrisk. Instrument som kan komma ifråga är avista-deposition, tidsbunden deposition, statens skuldförbindelse, kommuncertifikat, inhemskt penninginstitutets placeringsintyg och korträntefondandel samt s.k. bankcertifikat eller annan benämning med motsvarande maturitet och risk. Kommunen ska inte placera i aktiebundna instrument och ingår inte derivatkontrakt. Kommunstyrelsen kan delegera behörigheten att fatta beslut om kortfristiga placeringsbeslut till ekonomichefen, i enlighet med de regler och principer för dessa placeringar som fullmäktige slutligen antar och fastställer.

Det finns inget delegeringsbeslut fattat av kommunstyrelsen och det finns heller inga regler och principer fastställda av kommunfullmäktige. Med anledning av att kommunen har en överlikviditet på årsbasis om åtminstone 1 M € vore det vettigt att kunna avkasta överlikviditeten, se punkt 5 i ovanstående beredning. Därmed läggs en bestämmelse in direkt i budgetboken. Om styrelse eller fullmäktige vill ändra detta antingen till år 2024 eller i framtiden så ändras helt enkelt formuleringen i budgetbok. Se nytt avsnitt 1.4 som lyder som följer i förslag till budget för 2024:

”1.4. Regelverk för placering av penningmedel

Med hänvisning till kommunens förvaltningsstadga, § 130 Placeringsverksamhet, så är nedanstående det regelverk som ekonomichef och kommundirektör i Sunds kommun ska följa.

Ekonomichefen ges rätt att placera kommunens kassaöverskott (överlikviditet) för antingen 3 – 12 mån beroende på likviditetsläget vid placeringstidpunkten i en tidsbunden bankdeposition. För övriga placeringar skall särskilt beslut utverkas hos kommunstyrelsen.”

Konstateras slutligen att vissa av nämndernas äskade utökningar av verksamheten till 2024 finns kvar i budgetförslaget ovan enligt följande:

- Resurs inom tekniska förvaltningen, 17 t € i egenskap av köptjänst,
- Omvårdnadsledare inom äldreomsorgen, ca 28 t € (vid fullt år så är ökningen 59 t €),

Budgetäskandet från omsorgsnämnden om en sysselsättningshandledare har plockats bort av följande orsaker. I skrivandes stund så finns endast 13 klienter på Tallgården. Det kan ej anses motiverat att kommunen anställer en ny person på 70 % av heltid för så relativt få klienter samtidigt som kommunen ej ”minskat ner” på befintlig vårdpersonal. Det torde alltså redan finnas budgetmedel att ”omdisponera” eller att ge befintlig vårdpersonal i uppdrag att sköta hela, eller delar av de arbetsuppgifter som tanken var att en sysselsättningshandledare skulle göra. Ett annat alternativ är att sälja fler platser till andra kommuner får att på det sättet ordna finansiering för en sysselsättningshandledare.

Äskandets ekonomiska konsekvenser var följande:

- Sysselsättningshandledare inom äldreomsorgen, ca 20 t €, (vid fullt år så är ökningen 30 t €) då tanken är att sysselsättningshandledaren skall arbeta 70 % av heltid.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Då omvårdnadsledare är en tjänst så måste den tjänsten först inrättas utav fullmäktige. Det innebär att om tjänsten som omvårdnadsledare överlever fullmäktiges budgetbehandling i november så bör fullmäktige ta ett beslut i samband med budgetsammanträdet i december att inrätta en tjänst som omvårdnadsledare. Omvårdnadsledare bedöms som nödvändigt för att på sikt kunna inrätta en demensenhet på Tallgården (om kommunen i framtiden vill det) samt som en nödvändig vikarie till äldreomsorgsledaren, m.m, även om det i praktiken innebär att Sunds kommun påtar sig ännu en uppgift som enligt lag ligger på Ålands hälso- och sjukvårds bord.

En ny prognos om skattekompeteringen i landsskapsandelssystemet kommer den 9e november 2023, vilket är störande med tanke på att det ligger mitt emellan styrelsens och fullmäktiges budgetbehandling.

Kommundirektörens förslag:

Med beaktande av att budgetförslaget visade ett överskott om + ca 80 t € före skattesänkning så föreslås en skattesänkning om 0,5 procentenheter från 19,5 % till 19,00 %. Beslut om eventuell skattesänkning tas i en skild paragraf.

Kommunstyrelsen tecknar beredning och budgetbok till kännedom och återremitterar densamma till kommundirektören för vidare beredning inför kommunfullmäktiges sammanträde i december.

Kommundirektören ges rätten att ändra landskapsandelarna till fullmäktiges möte med hänvisning till den kommande prognosen.

Budgetbok och ovanstående redogörelse delges kommunfullmäktige för kännedom och synpunkter, inför kommunfullmäktiges behandling av budgeten och fastställande av skattesatser i november.

Beslut:

Förslag från ledamot Jonas Back att kommundirektören i budgetförslaget till budgetbehandlingen i december ska höja beloppet för friskvården till totalt 400 € per person, med motiveringen att Sunds kommun behöver vara en attraktiv arbetsgivare. Kommundirektören ska också utreda ett medlemskap i friskvård.ax. I övrigt enligt kommundirektörens förslag.

Förslaget understöds enhälligt.

Kst bilaga nr 8/06.11.2023

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 128 Fastighetsskattesatser för år 2024

06.11.2023

Enligt § 11 [fastighetsskattelag \(FFS 1992/654\)](#) bestämmer kommunfullmäktige årligen de fastighetsskatteprocenter som inom lagen stadgade gränser skall tillämpas i kommunen samtidigt som man fastställer inkomstskatteprocenten för budgetåret. De fastighetsskatteprocenter som kommunen fastställt för år 2024 meddelas skattestyrelsen samtidigt som inkomstskattesatsen.

Kommunerna kan även fastställa fastighetsskatt för obebyggda byggnadsplatser och allmännyttiga samfund. För obebyggda byggnadsplatser är fastighetsskatteprocenten 0-3 % och för allmännyttigt samfund 0-1 %.

Fastighetsskatten för år 2023 är fastställd enligt följande:

- Allmän fastighetsskatt	0,50 %,	(11 §)
- Byggnader som används för stadigvarande boende	0 %,	(12 §)
- Obebyggda byggplatser	0,20 %,	(12 a §)
- Andra bostadsbyggnader	0,90 %,	(13 §)
- Allmännyttiga samfund	0,10 %,	(13 a §)
- Vissa anläggningar, ej fastställd,		(14 §)

En 0,1 procent fastighetsskatt för stadigvarande bostad ger en inkomst på ca 18 000 euro. En 0,1 procent förändring av skatten för allmänna byggnader innebär ca 11 000 euro.

Fritidsbebyggelsens skattesats om 0,9 % är maxbelopp enligt gällande åländsk lagstiftning.

Budgetförslaget för år 2024 utgår från oförändrade fastighetsskattesatser.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för kommunfullmäktige att fastighetsskattesatserna för 2024 bibehålls på samma nivå som för år 2023.

Beslut:

Enligt förslag.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 129 Inkomstskattesats för år 2024

06.11.2023

Enligt § 91a mom. [lag om beskattningsförfarande \(FFS 1995/1558\)](#) skall en kommun senast den 17 november meddela skattestyrelsen vilken inkomstskattesats som skall tillämpas.

För år 2011 fastställdes inkomstskattesatsen till 18,50 procent och för år 2012 och 2013 fastställdes inkomstskattesatsen till 19,00 procent. För år 2014 – 2023 har inkomstskattesatsen fastställts till 19,5 procent. En förändring på 0,25 procent betyder ca 45 t €. En förändring på en procentenhet motsvarar ca 180 t €.

Nytt är att inkomstskattesatsen ska anges med en tiondels noggrannhet, exempelvis 19,4 %. Tidigare så skulle skattesatsen anges med 0,25 % -enheters noggrannhet. En förändring om 0,10 % motsvarar ca 18 t €.

Budgetförslaget för år 2024 utgår från en förändrad inkomstskattesats från 19,50 % till 19,00 %, vilket motsvarar en intäktsminskning om 90 t €.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för kommunfullmäktige att inkomstskattesatsen för år 2024 sänks från 19,50 % till 19,00 %.

Beslut:

Enligt förslag.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 130 Samarbete med Finströms kommun inom fritidsverksamheten

06.11.2023

Nuvarande ordinarie fritidsledare har tjänstledigt till 31.12.2023. Dennes vikarie sade upp sig på egen begäran och gjorde sin sista arbetsdag 13.10.2023. Med tanke på att det var svårt att hitta en vikarie till årsskiftet med så kort tid kvar så kontaktade kommundirektören Finströms kommun i syfte att försöka få till ett samarbete.

Ett positivt svar gavs 3.10.2023, § 34 av invånarnämnden i Finströms kommun. Därefter så har ett avtal ingåtts på tjänstemannanivå för att trygga fritidsverksamheten för barn- och ungdomarna i Sund till åtminstone årsskiftet.

Det har konstaterats vara fördelaktigt för bägge parter att fortsätta samarbetet efter årsskiftet då det minskar sårbarheten vid sjukdomar och uppsägningar m.m. I det fallet att fritidsledaren säger upp sig så ordnar sig ett fortsatt samarbete ganska naturligt, men annars så förutsätter det en samarbetsförhandling med hänvisning till arbetsbrist.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar om att fritidsverksamheten från 1.1.2024 ska ordnas som en köptjänst via Finströms kommun och bemyndigar kommundirektören att ingå avtal för ändamålet samt vidtaga övriga åtgärder som behövs för att få ett samarbete till stånd.

Beslut:

Enligt förslag.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 131 Begäran om utlåtande, nytt avtal för Medis, Mariehamns stad

Bildningsnämnden i Mariehamn
3.10.2023, § 65

Medborgarinstitutets huvuduppgift är enligt landskapslag om Medborgarinstitut 1993:75 att erbjuda vuxna medborgare möjligheter till ”allmänbildande utbildning och en meningsfull sysselsättning på fritiden i så nära anslutning till hemorten som möjligt”. Mariehamns stad fungerar i dagsläget som huvudman för Medborgarinstitutet för alla Ålands kommuner.

Från 1.1.2023 betalas landskapsandelarna för Medborgarinstitutet direkt till Mariehamns stad genom ett avtal gällande landskapsfinansieringen av Medborgarinstitutet i Mariehamn, vilket är en förenkling jämfört med tidigare. Avtalet gäller för perioden 1.1.2023 – 31.12.2027. Därefter kan avtalet förnyas vart femte år. Medis ska enligt avtalet planera och förmedla ett brett utbud av allmänbildande kurser för invånarna på Åland. Enligt avtalet utbetalas ett årligt verksamhetsstöd direkt till staden, baserat på minst 7500 undervisningstimmar per år, vilket täcker ca 40 % av kostnaderna.

Medborgarinstitutets nu gällande avtal från 2008 behöver förnyas. Mariehamns stad samlade representanter från kommunerna till ett inledande möte 21.3.2023. På mötet presenterades Medborgarinstitutets verksamhet och kommunerna fick möjlighet att ge synpunkter på verksamheten. Minnesanteckningarna från mötet finns med som bilaga till ärendet.

Förslag till nytt samarbetsavtal i huvudsak utgående från befolkningstal

Stadens utgångspunkt vid framtagande av ett nytt samarbetsavtal är att få ett avtal som är så enkelt att administrera som möjligt. Nuvarande avtal tar hänsyn till antalet kommuninvånare i ålder 18-79 år samt det totala antalet kursdeltagare från kommunerna och antalet kursdeltagare från staden under det närmast föregående kalenderåret, vilket innebär betydande andel manuellt arbete.

I förslaget till nytt samarbetsavtal utgår finansieringen istället endast från antalet kommuninvånare över 16 år. Beräkningsgrunden utgår från ÅSUB:s befolkningsstatistik för 15 år och uppåt. Eftersom statistiken färdigställs med ett års fördröjning har femtonåringarna hunnit fylla 16 år och ska räknas med.

En gemensam kursplanerare istället för 15 kontaktpersoner

På mötet den 21.3.2023 betonades vikten av att fördelningen mellan kommunerna och staden blir bra. I förslaget till samarbetsavtal föreslås nu att staden ska arbeta för en mer jämbördig fördelning av kurser över hela Åland genom en gemensam regionvis kursplanering i samråd med kommunernas tjänstemän inom kultur, bibliotek, fritid eller annan utsedd person. Systemet med kontaktpersoner i varje kommun föreslås upphöra eftersom det inte har resulterat i en tillräckligt god spridning av verksamhet över hela Åland. Alla kommuner har inte heller en kontaktperson. Ersättningen om 2000 euro per kontaktperson skulle därmed utgå, totalt 30 000

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

euro. Biträdande rektor för Medis föreslås istället få ett särskilt uppdrag att arbeta för jämbördig fördelning av kurser över hela Åland, som övergripande kurskoordinator. Med en tjänsteman som ansvarar för att planera och nå spridning på Medborgarinstitutets kurser torde arbetet för kommunernas befintliga tjänstemän inte bli för hög. Att öka andelen kurser utanför Mariehamn förutsätter dock att samarbetskommunerna är behjälpliga att hitta lämpliga och förmånliga lokaler att hyra.

Målsättningen är också att Medis tillsvidare anställda lärare i bildkonst, friskvård, musik, språk och hantverk i större utsträckning ska arrangera kurser också utanför Mariehamn. I dagsläget, under hösten 2023, är 67% av det totala kursutbudet i Mariehamn. Avsikten med det nya avtalet är att andelen kurser som planeras i kommunerna ska stiga genom ökad och kontinuerlig kommunikation mellan Medis och kommunerna.

Deltagare i Medborgarinstitutets kursverksamhet

Lagstiftningen utgår ifrån att Medborgarinstitutet erbjuder meningsfull sysselsättning för vuxna. I samarbetsavtalet föreslås att samtliga kurser erbjuds för personer som fyllt 16 år. Personer yngre än 16 år kan delta i specifika kurser där en vuxen deltar tillsammans med ett barn, vilket ska framgå i kursinformationen. Det kan till exempel gälla matlagningskurser eller hantverk.

Lägre kostnader för samtliga kommuner 2024

Då budgeten för 2023 uppgjordes inledde förvaltningen ett arbete med att särskilja kostnaderna för den fria bildningen, för uppdragsutbildningen som sköts i Medis regi och för Böndernas hus. Detta arbete har fortsatt inför budgetåret 2024 och kostnaderna bedöms nu i stort vara korrekta.

Uppdragsutbildningen och Böndernas hus är från 2024 budgeterade helt skilt, och kostnaderna för Böndernas hus är fördelade mellan den fria bildningen och uppdragsutbildningen (50/50). Böndernas hus kan konstateras vara en dyr byggnad och i Mariehamns budget för 2024 föreslår förvaltningen att staden bör utreda andra möjligheter att sköta Medis och därmed överväga att avsluta hyreskontraktet med landskapets pensionsfond gällande Böndernas hus. I det fall att staden inte skulle vinna upphandlingen av SFI, SIA och SUAS skulle hyreskostnaderna innebära stora kostnadsökningar för den fria bildningen.

Det kan konstateras att kostnaderna för den fria bildningen enligt budgetförslaget för 2024 sjunker med 88 718 euro till 494 312 euro, vilket är anmärkningsvärt. Det beror på att det inte längre finns sammanblandning av kostnader som härrör sig till uppdragsutbildningen.

Bifogat finns fördelning av kommunernas andelar enligt de nya föreslagna beräkningsgrunderna i förslaget till samarbetsavtal. Samtliga kommuners inklusive stadens kostnader för den fria bildningen föreslås sjunka 2024.

Ytterligare kan konstateras att förvaltningen under 2024 avser att arbeta med Medborgarinstitutets processer överlag, samt rutiner kring kursplanering. Ledningen bör

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

analysera faktiska kostnader för kurser genom att redovisa bland annat hyreskostnader, löner inkl. traktamenten och utrustning för kurser. Bildningsnämnden måste även under 2024 ta ställning till om föreningar ska ha en roll inom Medborgarinstitutet i framtiden. Staden tar gärna emot synpunkter från kommunerna gällande föreningars eventuella framtida roll i Medis.

Bildningschefens förslag:

Bildningsnämnden skickar förslaget till nytt samarbetsavtal för utlåtande till medlemskommunerna. Kommunerna bör återkomma med synpunkter senast sista november 2023. Målsättningen är att det nya avtalet ska kunna träda ikraft 1.1.2024.

Beslut:

Förslaget godkänns.

Kst, § 131
06.11.2023

Det är mycket positivt att Mariehamns stad har tagit fram ett nytt avtalsförslag för Medis. Målsättningarna med det nya Medisavtalet är också bra men det är en sak som bör förändras jämfört med det nya förslaget.

Eftersom en av målsättningarna är att öka antalet kurser utanför Mariehamn så borde också fördelningsnyckeln vara av sådan art att den främjar en sådan utveckling. Den föreslagna fördelningsnyckeln om invånarantal främjar ej en sådan utveckling. Den centrala målsättningen står därför i direkt konflikt med fördelningsnyckeln. Det vore därför bättre att fördela kostnaderna enligt antalet kursdeltagare. Det innebär exempelvis att ju fler Sundsbor som deltar i Mediskurser, ju mer får Sunds kommun betala i kommunandel av Medis kostnader. Principen om att betala enligt nyttjande är tämligen etablerad inom de kommunala samarbetena.

Det har anförts som ett motargument att en fördelningsnyckel som baserar sig på kursdeltagande skulle öka administrationen, men det är nog inte korrekt. Redan idag så noteras kursdeltagande för Medis verksamheter och det borde det göra i framtiden oavsett fördelningsnyckel om man menar allvar med att sprida kurser och kursdeltagande mer på den åländska landsbygden.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen i Sund tackar för möjligheten att lämna synpunkter i ärendet.

Kommunstyrelsen i Sund lämnar synpunkten att § 6, moment 2 i avtalsförslaget ska ändras från att fördelas enligt invånarantal till att istället fördelas enligt kursdeltagande.

Beslut:

Enligt förslag.

Kst bilaga nr 9/06.11.2023

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

Kst § 132 Begäran om utlåtande, renoveringsplan för högstadieskolan, Norra Ålands utbildningsdistrikt k.f.

06.11.2023

Norra Ålands utbildningsdistrikt k.f (NÅUD) önskar att medlemskommunerna tar ställning till och ger ett utlåtande över framtagna renoveringsplan.

Själva planen är pedagogisk och det är lätt att förstå hur författaren har tänkt. Kortfattat kan konstateras att planen har tre alternativ med tre olika prislappar:

1. Långsiktigt underhåll	7 368 320 €
2. Ombyggnation	11 927 400 €
3. Nybyggnation	20 463 066 €.

Beräknat på att hela beloppet investeras på ett år, samt att avskrivningstiden är 30 år, så blir avskrivningen per år totalt för hela distriktet följande med Sunds förmodade andel inom parantes beräknat på att Sunds andel är 15,8 %:

1. Långsiktigt underhåll	245 610,66 €	(38 806,48 €)
2. Ombyggnation	397 580,00 €	(62 817,64 €)
3. Nybyggnation	682 102,20 €	(107 772,14 €).

Till ovanstående belopp så kommer även räntor behöva läggas till.

Det mest besvärande med hela renoveringsplanen är att det ej är en renoveringsplan i ordets rätta bemärkelse utan det har även beaktats pedagogiska aspekter så som NPF-sanering, inga korridorer, m.m.

För att ha något att jämföra med så borde en regelrätt renoveringsplan tas fram för att få fram en rättvis jämförelse över vad skolbyggnaden kräver i regelrätta renoveringsåtgärder utan hänsyn taget till pedagogiska aspekter. Exempelvis kommunskolan i Sund är en ombyggd skola som inte till alla delar uppfyller kraven på moderna kontorsutrymmen. Det är två helt olika saker att konvertera huset till moderna kontorsutrymmen jämfört med ett normalt fastighetsunderhåll.

Sund skriver årligen av för ca 380 t €. Med ovanstående avskrivningstal ovanpå de nuvarande avskrivningsnivåerna så skulle Sunds avskrivningar öka med 10,2 %, 16,5 % eller 28,3 %.

Med hänsyn taget till de höga nivåerna, samt att kommunerna förbinds att erlagga ovanstående avskrivningar i 30 års tid så måste all fakta upp på bordet och alla avvägningar göras innan ett beslut i ärendet fattas.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen lämnar ovanstående beredning som utlåtande i ärendet.

Beslut:

Enligt förslag.

Kst bilaga nr 10/06.11.2023

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE OCH BESVÄRSANVISNING

BESVÄRSFÖRBUD

Vad förbudet grundar sig på	Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning, utlåtande eller verkställighet, kan enligt § 112 kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet. Paragrafer 114-129, 131-132
	Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom skriftligt rättelseyrkande enligt § 110 kommunallagen kan framställas över beslutet. (se instruktioner nedan under rättelseyrkanden) Paragrafer 113, 130
	Enligt § 5 Förvaltningsprocesslagen/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut. Paragrafer och grund för besvärsförbudet: -

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE

Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas, samt tid för yrkande av rättelse	Den som är missnöjd med nedan nämnda beslut kan framställa ett skriftligt rättelseyrkande. Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmar. Myndighet hos vilken rättelse yrkas: Kommunstyrelsen i Sund Norra Sundsvägen 361, Björby AX-22520 Kastelholm Paragrafer: 113, 130 Yrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet publicerats på kommunens webbplats.
Rättelseyrkandets innehåll	Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
06.11.2023

KOMMUNALBESVÄR

Besvärsmyndighet och besvärstid	<p>I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av en som är part eller kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att</p> <ol style="list-style-type: none">1. beslutet tillkommit i felaktig ordning,2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller3. beslutet annars strider mot lag. <p>Besvärsmyndighet är Ålands förvaltningsdomstol PB 31 22101 Mariehamn</p> <p>Paragrafer: -</p> <p>Besvärstid: 30 dagar från delfäendet av beslutet.</p> <p>En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet publicerats på kommunens webbplats.</p>
--	---

FÖRVALTNINGSBESVÄR

Besvärsmyndighet och besvärstid	<p>Besvärsmyndighet är Ålands förvaltningsdomstol PB 31 22101 Mariehamn</p> <p>Paragrafer: -</p> <p>Besvärstid: 30 dagar från delfäendet av beslutet.</p>
--	---

BESVÄRSSKRIFT

<p>Besvärsskrift</p> <p>I besvärsskriften skall anges ändringssökandes namn, yrke, boningsort och adress</p> <ul style="list-style-type: none">- vilket beslut som överklagas- vilka ändringar som yrkas i beslutet- motiveringar till att beslutet bör ändras <p>Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökande själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också yrke, boningsort och postadress anges.</p> <p>Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia, och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.</p>
<p>Inlämnande av besvärshandlingarna</p> <p>Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.</p>